

21. Förändringar i regionstrukturen

Proposition:

Förbundsstyrelsens förslag

Förändringar i regionstrukturen

Motion:

GF Örebro, GCF Uppsala, GF Stockholm Top Gymnastics

Utred regionsstrukturen

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsområdet

- att Gymnastikförbundet Norr, Mitt och Uppsvenska bildar en ny region, Gymnastikförbundet Nord, från och med 1 januari 2027.
- att avslå första, andra och femte att-satsen.
- att i övrigt anse motionen besvarad.

Motionärens förslag:

Motion: GF Örebro, GCF Uppsala och Stockholm Top Gymnastics föreslår att förbundsområdet beslutar

- att Gymnastikförbundet utreder en modell för ett samlat Gymnastikförbund med regionala kontor under förbundets ledning.
- att regionernas juridiska och ekonomiska självständighet på sikt avvecklas.
- att syftet med förändringen är att skapa en starkare, mer jämlik och effektiv organisation.
- att den regionala närvaron och relationen till föreningarna säkerställs i den nya modellen.
- att utredningens resultat och förslag till genomförande presenteras nästa förbundsområde.

Bakgrund

Vid förbundsmötet 2018 fick förbundsstyrelsen i uppdrag att till förbundsmötet 2020 presentera ett konkret förslag på hur man vill utveckla Gymnastikförbundets ekonomiska och personella resurser för att säkerställa möjligheterna till fortsatt och likvärdig utveckling av Svensk Gymnastik i hela landet. Förbundsstyrelsen vill nu presentera det arbete som har utförts sedan dess, vilka konkreta åtgärder som redan har vidtagits och vilka planer som finns för det fortsatta arbetet. En del i det är förbundsstyrelsens förslag om att förändra regionsstrukturen så att tre av Gymnastikförbundets befintliga regioner bildar en ny region. Resonemanget bakom detta förslag utvecklas nedan och den delen av denna handling utgör en proposition till förbundsmötet.

Det har även inkommit en motion med förslag om att Gymnastikförbundet ska utreda en modell för regionala kontor under nationell ledning där regionernas juridiska och ekonomiska självständighet utvecklas med syftet att skapa en starkare, mer jämlik, och effektiv organisation där närvaron och relationen till föreningarna säkerställs. Motionärerna föreslår att resultat och förslag från en sådan utredning ska presenteras på förbundsmötet 2028. I denna handling lämnar styrelsen samtidigt sitt yttrande angående motionärernas förslag.

Förbundsmötesbeslut 2018 och förbundsstyrelsens uppdrag

Utredningen som förbundsmötet beslutade om 2018 försenades bland annat på grund av coronapandemin, men när pandemin avtagit kunde det arbetet återupptas. En extern utredare tillsattes för att göra en utredning på området och fokuserade då på den interna styrningen och kontrollen av förbundets verksamhet, med särskilt fokus på relationen mellan den nationella och regionala nivån. Ett ingångsvärde i utredningsuppdraget var att utgå från att den organisatoriska strukturen mellan nationell och regional nivå skulle förbli oförändrad och att alla regioner ska arbeta med utbildning.

Utredningens rapport överlämnades till Gymnastikförbundets styrelse i november 2024. Rapporten omfattade en analys av styrdokument, strategisk planering, uppföljning och kontroll, ekonomi och mandat samt presenterade ett antal förslag inom respektive område. Utifrån dessa förslag initierade förbundsstyrelsen sedan förändringsarbetet *Ett förbund*.

Konkreta åtgärder från *Ett förbund*

I januari 2025 inleddes förändringsarbetet *Ett förbund* med två tätt genomförda mötesplatser med förbundsstyrelse, ledningsgrupp och regionstyrelser. Därefter har arbetet fortsatt med dialoger med regionstyrelser samt anställda regionalt och nationellt. Samtalen har kretsat kring uppdrag, verksamhetsstyrning, resursfördelning och uppföljning och har resulterat i ett antal konkreta förslag som i vissa delar finns med i förslag eller yttranden angående andra motioner till detta förbundsmöte. Så här långt har förändringsarbetet *Ett förbund*, genom nära samarbete med regionerna, resulterat i bland annat följande:

- Förtydligande av struktur och beskrivning av den nationella basverksamheten respektive det regionala basuppdraget, i syfte att klargöra fördelningen av uppdrag och ansvar.
- Ett regionalt basuppdrag och den nationella basverksamheten har definierats för att förtydliga roller och uppdrag.
- Ett förändrat arbetssätt kring framtagningen av verksamhetsinriktning för Gymnastikförbundet samt verksamhetsplaner för Gymnastikförbundet nationellt respektive regionalt, i syfte att öka samordningen mellan de nationella och regionala nivåerna i verksamhetsplaneringen.
- Förslag att Gymnastikförbundet Uppsvenska, Mitt och Norr bildar en ny region, Gymnastikförbundet Nord, med kontor på olika platser inom den nya regionens geografiska område. Omstruktureringen syftar till att minska sårbarheten, frigöra resurser, förbättra arbetsmiljön och skapa en ökad ekonomisk stabilitet samt förenkla samordning av utbildning och övrigt arbete.

Proposition: Förbundsstyrelsens förslag – förändring av regionstrukturen

Gymnastikförbundet har för sin regionala verksamhet regioner, vilket regleras i stadgarna.¹ Regionernas uppdrag är att genom sin verksamhet förstärka förbundets arbete och finnas nära föreningarna.² Gymnastikförbundets åtta regioner har av naturliga skäl olika förutsättningar att förhålla sig till när de planerar, administrerar och genomför verksamhet för föreningarna inom respektive region.

I dialogen med regionerna har det blivit tydligt att Gymnastikförbundet Mitt och Norr i stor utsträckning har samma utmaningar. Dessa grundar sig i lägre befolkningstäthet, färre medlemmar, färre ledare, färre föreningar, huvudsakligen mindre föreningar och långa avstånd inom regionen. De här förutsättningarna gör det svårare, dyrare och mer resurskrävande att genomföra utbildningar, vilket dels minskar regionens intäkter, dels innebär att en stor del av de personella resurserna går åt till utbildningsverksamheten. Det begränsar dessa regioners möjlighet att arbeta med andra viktiga frågor som föreningarna efterfrågar.

Vad gäller Gymnastikförbundet Uppsvenska ser utmaningarna lite annorlunda ut. Gymnastikförbundet Uppsvenska har, jämfört med Gymnastikförbundet Mitt och Norr, fler och större föreningar samt kortare avstånd inom regionen. En del av regionens föreningar har dock närmare till utbildningar som arrangeras av exempelvis Gymnastikförbundet Öst och föredrar därför att genomföra dem där, vilket minskar intäkterna till Gymnastikförbundet Uppsvenska.

Den ekonomiska fördelningsmodellen innebär för regionerna att de ska vara självfinansierade utifrån utbildningsverksamhetens nettointäkter, SDF-bidrag (Sveriges regioners bidrag som fördelas till idrotten via RF/Sisu-distrikten) samt ett basbelopp om

¹ 1 kap. 2 § och 8 kap. 1 § Gymnastikförbundets stadgar, 2024.

² 8 kap. 1 § Gymnastikförbundets stadgar, 2024.

drygt 300 000 kr från Gymnastikförbundet nationellt. För Gymnastikförbundet Mitt och Norr är denna modell inte hållbar; det är svårt att få ekonomin att gå ihop.

En gemensam nämnare i alla tre regioner är att de har en anställd i respektive region, till skillnad från övriga regioner som har två eller flera anställda. Detta ger en sårbarhet i dessa tre regioner. De personella resurserna upplevs som begränsande för att både kunna erbjuda den medlemsnytta som efterfrågas och säkerställa intäkter till regionen, vilket skapar en utmanande arbetsmiljö.

De ovan beskrivna likheterna mellan de tre regionerna ledde hösten 2025 fram till idén om att aktivt öka samverkan mellan de tre regionerna, men där de fortsatt skulle vara tre olika regioner, med egna styrelser, egen administration och geografiska ansvarsområden. Planering för en sådan samverkan inleddes mellan de tre regionerna och förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsen konstaterade dock snabbt att mervärdet av den planerade samverkan riskerade att minska av det faktum att dessa tre organisatoriska enheter förblir intakta som egna regioner. Därför föreslår förbundsstyrelsen att Gymnastikförbundet Norr, Mitt och Uppsvenska bildar en ny region, Gymnastikförbundet Nord, från och med 1 januari 2027. Detta ger den tid som behövs för nödvändigt förberedelsearbete och följer även räkenskapsåret.

Gymnastikförbundet Nord ska behålla kontor inom regionen med likvärdig geografisk spridning som idag. Styrelsen för den nya regionen ska representera hela regionen ur ett geografiskt perspektiv. Omstrukturering syftar till att frigöra resurser och skapa en ökad ekonomisk stabilitet samt förenkla samordning av utbildning och övrigt arbete utifrån verksamhetsplan i Gymnastikförbundet Nord. Den här förändringen kan möjliggöra större föreningsnytta för föreningarna i den nya regionen.

Förbundsstyrelsens målsättning med förslaget är att regionerna ska vara jämbördiga, både i relation till antal föreningar, men också i t.ex. antal anställda. I övriga regioner (Gymnastikförbundet Mellansvenska, Väst, Syd, Sydost och Öst) finns idag en större ekonomisk stabilitet och därmed resurser att fullgöra regionens uppdrag. Jämförelsen nedan visar de sex regioner som skulle finnas utifrån förbundsstyrelsens förslag (alla siffror är för 2024).

	Föreslagen region Nord	Öst	Mellansvenska	Väst	Sydost	Syd
Antal föreningar	218 st	113 st	154 st	176 st	138 st	118 st
Antal medlemmar	45 090 st	48 983 st	35 840 st	45 946 st	29 001 st	35 677 st
Antal ledare	5 255 st	7 146 st	4 283 st	5 296 st	3 182 st	3 873 st
Antal verksamhetsområden i regionens föreningar	20 st	20 st	21 st	21 st	20 st	21 st
Antal utbildningar	94 st	109 st	82 st	71 st	37 st	63 st

Förbundsstyrelsens yttrande angående motionärernas förslag att utreda regionstrukturen

GF Örebro, GCF Uppsala och GF Stockholm Top Gymnastics anser i sin motion att Gymnastikförbundets struktur med åtta regioner ger upphov till splittrad styrning, tung administration, ojämlik ekonomi och ger en svag röst utåt. Motionärerna menar att detta gör att Svensk Gymnastik tappar fart och föreslår därför att Gymnastikförbundet ska utreda en modell för regionala kontor under nationell ledning där regionernas juridiska och ekonomiska självständighet avvecklas med syftet att skapa en starkare, mer jämlik och effektivare organisation där närvaron och relationen till föreningarna säkerställs. Motionärerna föreslår att resultat och förslag från en sådan utredning ska presenteras vid förbundsmötet 2028.

Förbundsstyrelsen menar att motionärernas skrivning angående de mervärden som kan uppnås är i linje med det arbete som redan pågår och som har beskrivits ovan. Den utredning som låg till grund för *Ett förbund* tittade på delar av de aspekter som motionärerna nu efterfrågar. Gymnastikförbundet kan få en starkare, mer jämlik och effektivare organisation med en regional närvaro och en relation till föreningarna. Förbundsstyrelsen menar att den utredningen som motionärerna efterfrågar i och med det arbete som redan har gjorts, som pågår och som kommer att fortsätta drivas av förbundsstyrelsen, motsvarar det som motionären efterfrågar i den tredje och fjärde attsatsen, och anser att dessa därmed kan anses besvarade.

Motionären menar vidare att regionerna har egna prioriteringar och självstyre. Det är bara delvis sant. Regionernas uppdrag är att genom sin verksamhet förstärka förbundets arbete och finnas nära föreningarna. Deras verksamhet styrs av beslutade verksamhetsplaner och ska utföras i enlighet med Gymnastikförbundets och RF:s stadgar.³ De verksamhetsplaner som regionförbundsmötena beslutar om har i huvudsak sin grund i den verksamhetsinriktning som har antagits vid förbundsmötet. På så sätt är prioriteringarna gjorda nationellt, även om de verkställs på regional nivå och har anpassats efter behov och förutsättningar i respektive region. Förbundsstyrelsen delar dock motionärernas intention om att Gymnastikförbundet behöver arbeta mer enhetligt i verksamhetsplanering och uppföljning och har därför även här redan landat i ett antal förändringar. För det första har ett förnyat, mer samordnat, arbetssätt med ökad samverkan, tagits fram tillsammans med regionerna. De nationella och de regionala verksamhetsplanerna kommer att tas fram i nära samarbete utifrån verksamhetsinriktningen som beslutas om på förbundsmötet. Därigenom ökar den operativa samordningen. För det andra har ett regionalt basuppdrag och en nationell basverksamhet definierats, för att tydliggöra vad som kan förväntas utifrån respektive nivå. Det regionala basuppdraget fastställs i Gymnastikförbundets arbetsordning och utvärderas löpande och anpassas efter verksamhetens behov.

Den regionala och ekonomiska strukturen har också berörts under arbetet. Där behoven har varit angelägna, såsom i Gymnastikförbundet Uppsvenska, Mitt och Norr, har frågan redan identifierats och hanteras i enlighet med styrelsens förslag ovan. I övrigt är bedömningen att det i första hand har varit prioriterat att fokusera på ledning, styrning

³ Kap. 8 1 § Gymnastikförbundets stadgar, 2024.

och samverkan samt en gemensam planering för att arbeta tillsammans, särskilt i frågor som är strategiska för Svensk Gymnastik. Frågor kring ekonomin finns kvar att hantera – detta berörs också i förbundsstyrelsens förslag till ekonomisk inriktning samt i yttrandet rörande motionen *Ekonomi som möjliggörare*. För det fortsatta arbetet planerar förbundsstyrelsen att utveckla den ekonomiska fördelningsmodellen av intäkter mellan det nationella kansliet och regionerna. Gymnastikförbundet ska arbeta på det sätt som främjar Svensk Gymnastik bäst samt för att organisering och nyttjande av resurser sker på det sätt som bäst gynnar verksamheten.

För att säkerställa effektiva insatser menar förbundsstyrelsen att effekten av de steg som redan har tagit, eller planeras för, behöver utvärderas innan nästa steg tas. Därför menar förbundsstyrelsen att det vore förhastat att bifalla motionärernas förslag om en utredning av en helt ny modell för regionala kontor under nationell ledning, med en långsiktig ambition om att avveckla regionerna som juridiska enheter. Förbundsstyrelsen önskar i stället förbundsmötets förtroende att kunna fortsätta ta det ansvar som krävs för att slutföra det påbörjade, värdefulla arbetet, där dessa frågor kommer att hanteras i sinom tid och där fortsatt utvecklingsarbete därefter blir en del av styrelsens ansvar för förbundet som helhet. Förbundsstyrelsen föreslår därför att förbundsmötet avslår motionärernas första, andra och femte att-sats. Motionen i övrigt kan därmed anses besvarad.

Motion till Gymnastikförbundets förbunds möte 2026

Från ett förbund av regioner till en rörelse med kraft

– för ett Gymnastikförbund som använder all sin energi till gymnastik, inte administration

Bakgrund

Svensk Gymnastik är en av landets största och mest engagerande idrotter. Rörelsen vilar på eldsjälar, tränare, ledare och föreningar som varje vecka skapar rörelseglädje för hundratusentals barn och vuxna.

Organisationen består idag av **åtta regioner** samt **Gymnastikförbundet centralt** – totalt nio juridiska enheter med egna styrelser, ekonomi och prioriteringar. Modellen formades för flera decennier sedan, när lokal närvaro och självstyre var nödvändigt för att nå föreningarna.

Men tiden har förändrats.

Digitalisering, gemensamma utbildningsplattformar och en mer rörlig medlemsbas gör att vi idag kan arbeta enhetligt och effektivt utan att ge avkall på lokal närvaro.

Det är dags att modernisera strukturen – från ett lapptäcke av regioner till **ett sammanhållet Gymnastikförbund med regionala kontor**.

Problem

Dagens modell är byggd för delaktighet – men den **hämmar helheten**.

1. **Splittrad styrning** – nio styrelser betyder nio beslutsvägar och olika tolkningar av samma strategi.
2. **Ekonomisk ojämlikhet** – Regioner med stor utbildningsverksamhet växer, andra halkar efter.
3. **Tung administration** – nio ekonomier, nio årsmöten, nio revisioner – men samma uppdrag.
4. **Svag röst utåt** – När varje region kommunicerar på sitt sätt blir helheten otydlig.

Resultatet är att Svensk Gymnastik tappar fart.

Energi som kunde gå till utveckling, innovation och fler aktiva fastnar i systemet.

Konsekvens

Konsekvensen är **ojämlika möjligheter och förlorad kraft**:

- Föreningar i olika delar av landet får olika stöd, trots samma medlemskap.
- Förbundet tappar ekonomisk uthållighet, eftersom överskottet stannar i regionerna.
- Digitalisering, varumärkesarbete och nationella satsningar går långsammare än nödvändigt.
- Ideella krafter slits med administration istället för att utveckla gymnastiken.

Kort sagt:

Vi är en rörelse – men vi arbetar inte som *ett förbund*.

Förslag

För att stärka rörelsen inför framtiden föreslås att Gymnastikförbundet:

- **samlar organisationen till ett förbund med regionala kontor,**
- **avvecklar regionernas juridiska och ekonomiska självständighet**
- **skapar en enhetlig styrning, ekonomi och struktur** för hela Svensk Gymnastik.

Det innebär att:

- Förbundet får kontroll över resurserna och kan fördela dem rättvist.
- Den regionala kompetensen bevaras men styrs mot gemensamma mål.
- Föreningarna får en tydlig kontaktväg och lika stöd oavsett var de finns.
- Gymnastiken frigör tid, pengar och energi – till gymnastik, inte administration.

Vinst för rörelsen

Område	Vinst
Ekonomi	En gemensam plånbok för hela rörelsen – starkare förbund, jämlika villkor
Styrning	En beslutsväg, en strategi, en riktning
Jämlikhet	Samma stöd, utbildning och möjligheter i hela landet
Effektivitet	Färre formella hinder – snabbare beslut och mer verksamhet
Varumärke	En röst utåt – starkare nationell identitet
Framtidskraft	Bättre förutsättningar för digitalisering, tillväxt och partnerskap

	Omsättning	Resultat	Marginal	Kassa&Bank
NORR	1895	102	5,3 %	834
UPPsvenska	2472	317	13 %	1235
Mellansvensk	3632	503	14 %	2722
Öst	6553	337	5 %	5215
Väst	3933	506	13 %	4434
Syd	18734	1439	8 %	14455
Mitt	1261	-39	-3 %	1460
Sydost	4218	257	6 %	4517
SUMMA	42698	3422	8 %	34272

Förslag till beslut

Vi föreslår att Förbundsmötet beslutar att:

att Gymnastikförbundet utreder en modell för ett samlat Gymnastikförbund med regionala kontor under förbundets ledning,

att regionernas juridiska och ekonomiska självständighet på sikt avvecklas,

att syftet med förändringen är att skapa en starkare, mer jämlik och effektiv organisation,

att den regionala närvaron och relationen till föreningarna säkerställs i den nya modellen,

att utredningens resultat och förslag till genomförande presenteras nästa förbundsmöte.

Styrelserna för

GFÖrebro, GCF Uppsala, Stockholm Top Gymnastics,